Iosua - Comentarii W. McDonald

A. Pregătiri pentru traversarea Iordanului (cap. 1)

Mai întâi, Domnul îi dă lui Iosua fiul lui Nun, într-un cadru solemn, instrucţiunile şi autoritatea necesare pentru îndeplinirea misiunii cruciale ce-i stătea în faţă. Ţara fusese promisă Israelului, dar acum israeliţii aveau datoria de a o lua în stăpânire, de la Neghev, în sud, şi de la Marea Mediterană în vest până la fluviul Eufrat în est (v. 3,4). Iosua trebuie să fie puternic, foarte curajos şi ascultător. Azi, ca pe vremea lui Iosua, ni se asigură succesul deplin („să-ţi reuşească toată căile şi atunci vei prospera") când ne umplem inima şi mintea cu Cuvântul lui Dumnezeu şi când îl trăim în practică (v. 8).

De trei ori Domnul îi spune lui Iosua să fie tare şi foarte curajos (v. 6, 7, 9). Dimensiunea şi durata misiunii ce-i stătea în faţă, presiunile asociate cu sarcina de a conduce un popor atât de încăpăţânat şi absenţa mentorului său spiritual, Moise, îl vor fi preocupat, în mare măsură, pe Iosua în acest timp. Dar Domnul nu l-a chemat la o misiune atât de dificilă, fără să-l fi şi învrednicit, mai întâi, pentru a o putea duce la bun sfârşit. Iosua avea motive temeinice să fie tare: promisiunea lui Dumnezeu (v. 5, 6) - certitudinea unei biruinţe sigure; Cuvântul lui Dumnezeu (v. 7, 8) - un îndrumar sigur; prezenţa lui Dumnezeu (v. 9) - o putere susţinătoare, după cum se exprimă şi T. Austin Sparks: Aici intrăm în bătălia adevărată a credinţei,

unde nu mai contează ce suntem noi, ci ceea ce este El! Nu ce simţim noi, ci faptele, realităţile Lui!

Oamenii trebuiau să pregătească provizii de hrană pentru călătoria lor în Canaan. Cât priveşte pe cele două triburi şi jumătate ce urmau să se stabilească la est de Iordan, Iosua le-a atras atenţia că au datoria să pună umărul la cucerirea ţării, abia apoi putând să se întoarcă acasă la familiile lor (v. 12-15). Membrii acestor triburi au consimţit imediat să facă acest lucru (v. 16-18). Oricine ar fi dat înapoi ar fi fost pedepsit cu moartea. În unele cântări creştine traversarea Iordanului este asemuită cu moartea iar ţara Canaanului este simbolul Cerului. Dar pe israeliţi îi aştepta un conflict militar în Canaan, pe când în Cer nu este nici un conflict, în realitate, Canaanul reprezintă actuala noastră moştenire spirituală. Da, ea ne-a fost dată în întregime, dar noi trebuie s-o luăm în stăpânire, ascultând de Cuvântul lui Dumnezeu, însuşindu-ne promisiunile sale şi luptând lupta bună a credinţei.

Ca măsură pregătitoare pentru invazie. Iosua fiul lui Nun a trimis de la Poiana Salcâmilor două iscoade la Ierihon. Gestul nu a însemnat absenţa credinţei la Iosua, ci s-a înscris în strategia militară. Iscoadele nu au fost trimise să cerceteze toată ţara, cum se procedase cu câţiva ani înainte, ci doar să observe terenul înaintea armatei, asemenea unor cercetaşi.

Iscoadele au găsit adăpost în casa unei prostituate pe nume Rahab. După cum se exprimă Keil şi Delitzsch: „Faptul că au intrat în casa unei asemenea femei nu a trezit prea multe suspiciuni" Reiese clar din firul naraţiunii că Rahab auzise despre minunatele victorii pe care le dăruise Domnul poporului evreu (v. 8-11). Concluzia ei a fost că Dumnezeul israeliţilor trebuie neapărat să fie Dumnezeul adevărat. Prin urmare, ea s-a încrezut în El, devenind o convertită autentică. Ea a demonstrat realitatea credinţei ei prin faptul că a asigurat protecţia spionilor, chiar cu preţul trădării patriei.

Spionii i-au promis lui Rahab că o vor cruţa pe ea şi pe familia ei, dacă va lega o funie stacojie la fereastra casei ei şi dacă membrii familiei ei vor rămâne înăuntru în timpul atacului ce va fi dezlănţuit împotriva Ierihonului (v. 6-21). Funia stacojie ne duce cu gândul la casa protejată de semnul sângelui, ca în cazul primului Paşte (Exod. 12).

Când solii trimişi de regele Ierihonului au întrebat-o pe Rahab unde sunt spionii, ea a răspuns că aceştia au părăsit deja oraşul (v. 5). În timp ce oamenii Ierihonului i-au căutat pe drumul ce duce spre Iordan, Rahab a trimis spionii spre vest, către munţi. După ce s-au ascuns acolo timp de trei zile, spionii au traversat Ierihonul, revenind teferi în tabăra israeliţilor, predându-i lui Iosua un raport încrezător (v. 22-24).

„Faptele" lui Rahab, iar nu „cuvintele" ei au fost cele care au îndreptăţit-o (Iacov. 2:25). Biblia nu elogiază înşelăciunea ei (v. 4, 5), dar laudă credinţa ei (Evrei. 11:31). La rândul lui, Iacov numeşte fapta ei o lucrare a credinţei (Iacov. 2:25). Asta pentru că ea şi-a riscat viaţa pentru ca să salveze vieţile iscoadelor, datorită faptului că ea credea în puterea şi suveranitatea Dumnezeului lor. Tot aşa şi pe vremea Domnului, unii din afara comunităţii Israelului au demonstrat că au mai multă credinţă decât cei ce erau martori oculari ai gloriei Sale (Luca 7:2-9). Credinţa mare, oriunde se manifestă aceasta, este întotdeauna răsplătită (vezi cap. 6), deoarece este plăcută lui Dumnezeu (Evrei 11:6).

C. Traversarea Iordanului (3:1-5:1)

În cele din urmă, a sosit timpul ca israeliţii să traverseze râul Iordan, ale cărui ape atinseseră nivelul de inundaţie. Preoţilor li s-a ordonat să pornească în fruntea poporului, ducând chivotul legământului. (Cohatiţii purtau de obicei chivotul, ca la Numeri 4:1-5, dar preoţii au dus chivotul cu acest prilej special.) Oamenilor li s-a atras atenţia să vină în urma chivotului, la o distanţă bunicică, dar să nu-l piardă din vedere. Chivotul Îl reprezintă pe Cristos. Noi trebuie să păstrăm o distanţă respectuoasă prin grija de a nu încerca, într-un spirit ireverenţios, să elucidăm taine legate de Persoana Sa ce sunt prea greu de pătruns pentru mintea omenească. Unele din cele mai grave erezii din istoria creştinismului s-au ivit tocmai din pricina încercărilor fără perdea ale unora de a face exact acest lucru. Dar noi trebuie să-L avem mereu în vedere pe Cristos, pentru că asta ne asigură biruinţa.

Când picioarele preoţilor au atins apa Iordanului, s-a întâmplat un miracol. Râul s-a oprit în dreptul cetăţii Adam. situată la câţiva kilometri spre nord. Apele s-au îngrămădit acolo, restul apei rămase în albia râului în aval de acest punct vărsându-se în Marea Sărată (Moartă).

Opriri similare ale apelor Iordanului în apropiere de localitatea Adam au avut loc în anul 1267, când cursul râului a fost barat timp de zece ore, şi în 1927 timp de douăzeci şi una de ore. În ambele cazuri barajul s-a datorat unor cutremure. Dar D. K. Campbell argumentează că în cazul de faţă avem prea multe elemente care indică faptul că nu a fost vorba de o simplă coincidenţă, ci de un miracol special:

Numeroasele elemente supranaturale s-au petrecut simultan:

(1) Evenimentul a avut loc exact aşa cum fusese prezis (3:13,15).

(2) Momentul a fost precis (v. 15).

(3) Evenimentul a avut loc într-un moment în care apele râului erau în faza de inundaţie (v. 15).

(4) Zidul de apă a rămas intact mai multe ore, sau poate chiar o zi întreagă (v. 16).

(5) Albia moale si umedă a râului s-a uscat dintr-odată (v. 17).

(6) Apa a revenit imediat la locul ei, de îndată ce israeliţii au trecut de cealaltă parte şi preoţii au ieşit din râu (4:18). Cu câteva veacuri mai târziu, profeţii Ilie si Elisei au traversat acelaşi râu pe pământ uscat, dinspre vest spre est (2Regi 2:8), Curând după aceea Elisei a traversat din nou râul, în partea opusă, călcând pe pământ uscat. Dacă se susţine că e neapărată nevoie ca un fenomen natural să fi avut loc pentru a explica traversarea Iordanului de către israeliţi sub conducerea lui Iosua, atunci ar trebui să conchidem că două cutremure au avut loc la foarte mică distanţă de timp unul de altul, în cazul lui Ilie şi al lui Elisei, ceea ce înseamnă să tragem prea mult lucrurile de păr.

Dumnezeu, reprezentat prin chivot, a condus poporul în Iordan exact aşa cum avea să-i conducă la biruinţă în vestul Iordanului. El demonstra că prezenţa Lui, care a făcut să fugă apele din calea Israelului, era nădejdea lor că vor triumfa, nu vreun lucru din ei înşişi.

Preoţii au înaintat până în mijlocul albiei, rămânând acolo până când tot Israelul a traversat pe uscat.

Domnul a dat dispoziţie ca doisprezece bărbaţi (câte unu din fiecare trib) să ia câte o piatră de fiecare din albia Iordanului cu care să înalţe un semn de aducere aminte despre locul unde Israel şi-a aşezat prima oară tabăra la vest de Iordan, în consecinţă, monumentul memorial a fost înălţat la Ghilgal, ca amintire permanentă pentru generaţiile viitoare despre felul cum a oprit Dumnezeu în chip miraculos apa Iordanului, pentru ca israeliţii sa treacă pe uscat de cealaltă parte a râului.

Triburile care au primit moştenirea la est de Iordan - Ruben, Gad şi jumătate din tribul lui Manase - au trimis soldaţi înarmaţi să-şi ajute fraţii să ocupe ţara Canaanului. Deşi efectivele totale ale celor două triburi şi jumătate au fost de peste 100.000 de bărbaţi (vezi Numeri 26), numai patruzeci de mii au traversat Iordanul; restul luptătorilor au rămas la est de Iordan, probabil pentru a asigura paza teritoriului lor şi a-şi proteja familiile. După ce toţi oamenii au trecut de cealaltă parte, inclusiv bărbaţii din cele două triburi şi jumătate, şi după ce au fost luate douăsprezece pietre din Iordan, Iosua a aşezat douăsprezece pietre în mijlocul Iordanului, pe locul în care stăteau preoţii. Apoi de îndată ce preoţii au mărşăluit pe malul de vest cu chivotul legământului, apele Iordanului au început să curgă din nou, la nivelul de revărsare peste maluri.

Pietrele din albia râului ne amintesc despre identificarea cu Cristos în moarte. Cele de pe malul de vest ne vorbesc despre identificarea cu Cristos în înviere.

Prin oprirea apelor Iordanului, Domnul l-a înălţat pe Iosua înaintea întregului Israel cum îl înălţase anterior pe Moise. Până în acest punct, Iosua fusese un slujitor, slujind în smerenie la umbra lui Moise, învăţând căile lui Dumnezeu. Acum a sosit timpul înălţării lui, întrucât „cine se smereşte va fi înălţat" (Luca 14:11).

Poporul a traversat Iordanul în ziua a zecea a lunii întâi, cu numai cinci zile înainte de a se fi împlinit exact patruzeci de ani de la Exodul din Egipt, având suficient timp să pregătească Paştele (Exod 12:2, 3).

Locuitorii păgâni ai Canaanului au fost cuprinşi de panică la auzul miraculoasei traversări a Iordanului de către armata evreiască.

D. Ceremoniile de la Ghilgal (5:2-12)

Capitolul acesta ne vorbeşte despre evenimentele care au avut loc la Ghilgal, primul popas de tabără al Israelului în Canaan. Acolo bărbaţii au fost circumcişi (v. 2-9). Acolo ei au sărbătorit Paştele, primul din ţara Canaan (v. 10). Acolo a încetat să mai cadă mana (v. 11, 12) şi acolo Iosua L-a întâlnit pe Comandantul Şef al oştirii Domnului: Isus Cristos (v. 13-15).

Domnul l-a îndrumat pe Iosua să reînnoiască ritualul circumciziei cu acest prilej. Toţi bărbaţii care ieşiseră din Egipt fuseseră circumcişi, dar războinicii muriseră cu toţii între timp (Deuteronom 2:16). Timp de patruzeci de ani nu s-a practicat circumcizia. În timpul peregrinărilor din cei patruzeci de ani s-a ridicat o nouă generaţie, care a trebuit să se supună acestei ceremonii, ca semn al readucerii lor la poziţia de beneficiere deplină de binecuvântările legământului. Câtă vreme au rătăcit prin deşert, au fost ridiculizaţi de egipteni pentru că nu au dobândit Ţara Promisă. Dar acum după ce au ajuns, în sfârşit, în ţară, a fost ridicată ocara (v. 9). „A doua oară" din versetul 2 înseamnă a doua oară când naţiunea a practicat circumcizia.

Paştele a fost sărbătorit la patru zile după trecerea Iordanului (în a paisprezecea zi a lunii). Observaţi credinţa lui Iosua: Deşi el se afla pe teritoriul inamicului, a ascultat de Dumnezeu, efectuând circumcizia soldaţilor săi şi sărbătorind Paştele, aceste doua acţiuni fiind considerate „cele mai nemilitare fapte."

Prin circumcizie şi Paşte, Domnul îşi chema poporul să revină la elementele esenţiale ale relaţiei sale cu El. Ambele ritualuri fuseseră neglijate în pustiu. Circumcizia a fost un semn al legământului dintre Dumnezeu şi Avraam iar Dumnezeu, în credincioşia Lui, îşi îndeplinea promisiunea necondiţionată pe care o făcuse că le va dărui ţara (Geneza. 15:18-21). A fost, totodată, o reprezentare simbolică a judecăţii de sine şi a îndepărtării murdăriei firii vechi, fapte absolut necesare pentru a obţine orice biruinţă. Paştele a fost un prilej de aducere aminte a răscumpărării lor. Iehova îi cumpărase şi-i eliberase de robia egipteană. Sărbătorind Paştele evreii se supuneau cuvântului Domnului dat prin Moise cu prilejul primului Paşte, cu patruzeci de ani înainte (Ex. 13:5). Harul a fost factorul care L-a motivat să-Şi cheme poporul şi să-l scoată din Egipt. Credincioşia Sa a constituit garanţia că-i va şi introduce pe israeliţi în Ţara Promisă.

Mana ni-L reprezintă pe Cristos în întruparea Sa, pâinea care S-a coborât din cer ca provizie pentru nevoile noastre în pribegia prin pustiu. Produsele solului (în engleză, n.tr.) îl înfăţişează pe Cristos în înviere, după intrarea în binecuvântările Canaanului. Noi ne hrănim din ambele. Mana a încetat în dimineaţa celei de-a doua zi, când au mâncat din venitul pământului grăunţe prăjite. „Cât de perfect ştie Dumnezeu să respecte timpul şi momentul potrivit! Ce minunat Purtător de grijă este El!"

E. Cucerirea Ierihonului (5:13-6:27)

„Omul" din versetul 13 a fost îngerul lui Iehova - Domnul Isus într-una din apariţiile Sale înainte de întrupare. El S-a prezentat pe Sine drept Comandantul oştirii Domnului. Cristos nu vine doar pentru a ne ajuta şi, desigur, nu vine pentru a ne vătăma. El vine pentru a prelua controlul total.

Iată dovada conclusivă a faptului că Iosua se afla în prezenţa lui Dumnezeu şi că ştia acest lucru. Că ar fi fost vorba doar de un înger este infirmat de faptul că îngerii nu acceptă să li se închine oamenii, dar aici vedem cum îngerul Domnului nu numai că acceptă, dar şi porunceşte închinarea, demonstrându-Şi prin aceasta natura Sa divină. Iosua trebuia mai întâi să înveţe nemijlocit ceea ce şi Moise învăţase la începutul slujirii Sale (Ex. 3) - sfinţenia şi supremaţia Domnului.

Cucerirea Canaanului s-a realizat în cursul a trei campanii militare - centrală, de sud şi de nord. Campania centrală, având drept scop să dezbine şi să cucerească, a fost alcătuită din două înfruntări majore: una la Ierihon şi cealaltă la Ai.

Ierihon era o cetate fortificată, dar zidurile ei n-au avut decât scopul de a-i păstra pe locuitorii ei înăuntru, pentru a putea fi supuşi judecăţii, neputând, nicidecum, să-i ţină pe israeliţi afară. Era o cetate situată topografic la o elevaţie joasă (de fapt la 243 metri sub nivelul mării) iar pe plan moral la un nivel încă şi mai jos. Era o cetate sortită pierzării deoarece se afla pe teritoriul Domnului şi locuitorii ei de drept veniseră să-şi ia în primire proprietatea. Multe lucruri din viaţa noastră se prefigurează la orizont ca nişte Ierihonuri care ne împiedică înaintarea spre însuşirea moştenirii noastre. Uneori părem pur şi simplu descurajaţi de volumul şi intensitatea încercărilor care ne împresoară. În acele momente, un lucru trebuie să facem: să declarăm şi să ne însuşim biruinţa pe care ne-o dăruieşte Domnul şi să mergem înainte prin credinţă, cu ochii aţintiţi asupra lui Dumnezeu, Singurul de la care ne va veni izbăvirea, şi astfel şi noi vom vedea înfăptuindu-se minuni.

Frica de evrei îi determinaseră pe locuitorii Ierihonului să se baricadeze în cetate încă înainte de a fi sosit invadatorii. Timp de şase zile israeliţii au mărşăluit în jurul cetăţii, o dată pe zi, revenind seara în Ghilgal. În a şaptea zi... ei au mărşăluit în jurul cetăţii de şapte ori. Când preoţii au sunat din coarnele de berbec (trompete), israeliţii au strigat cu glas tare. Zidurile s-au prăbuşit la pământ, permiţând copiilor lui Dumnezeu să pătrundă în cetate. Unii cercetători ai Bibliei cred că zidurile cetăţii s-au coborât în pământ, asemenea unui ascensor, permiţându-le israeliţilor să calce peste partea de sus a acestora, când au intrat în cetate. Indiferent cum anume, lucrul acesta s-a petrecut datorită credinţei poporului lui Dumnezeu (Evrei 11:30). Observaţi că chivotul este menţionat de şapte ori între versetele 6 şi 12.

Toate lucrurile din cetate erau ,,anatema" (versiunea de Iaşi) - adică sortite de Domnul nimicirii, ca roade dintâi ale Canaanului. Cu excepţia lui Rahab şi a familiei ei, locuitorii şi vitele trebuiau să fie distruşi, dar argintul, aurul, bronzul şi fierul trebuiau depuse în vistieria Domnului. Nimeni nu avea voie să-şi însuşească nici un lucru pentru uzul propriu.

Când ne dăm seama de perversitatea morală a canaaniţilor, e lesne să vedem de ce Dumnezeu a poruncit distrugerea totală a vieţii în interiorul cetăţii Ierihon. În loc de a-L critica pe Domnul pentru că a administrat asupra celor răi judecata pe care o meritau, ar trebui să ne minunăm de harul Său, care a păstrat în viaţă pe Rahab şi familia ei, ce făceau parte din aceiaşi locuitori ai Ierihonului.

Credinţa a făcut să se prăbuşească zidurile (Evrei 11:30) şi tot credinţa a fost aceea care a scos-o pe Rahab şi rudele ei (Evrei 11:31). Harul lui Dumnezeu nu numai că s-a îngrijit de ea, asigurând modalitatea prin care a fost păstrată în siguranţă, ci, în plus, a elevat-o la un loc de mare cinste, plasând-o în spiţa lui David şi, în cele din urmă, în aceea a Domnului Isus Cristos (Matei 1:5, 6). Harul nu numai că ne salvează de la pierzare, dar ne şi garantează înălţarea (Romani 8:29, 30). Credinţa este mâna cu care apucăm harul.

După ce Rahab şi familia ei au fost escortaţi afară din cetate, teferi, cetatea a fost arsă. Iosua a rostit un blestem asupra oricui va căuta să rezidească Ierihonul ca fortăreaţă, profeţind că fiul cel mai mare al acelui om va muri când se va aşeza temelia ei iar fiul cel mai mic va muri când i se vor ridica porţile. A se vedea 1Regi 16:34 pentru împlinirea acestui blestem.

Capitolul 7 se ocupă de chestiunea păcatului în Canaan. Deşi israeliţii au traversat cu bine Iordanul, ei au continuat să fie supuşi înclinaţiei de a păcătui. În aceste capitole ni se relatează înfrângerea Israelului la Ai şi biruinţa Israelului asupra păcatului la Acor.

Când Iosua a trimis spioni în Ai, aceştia s-au întors plini de încredere spunând că cetatea este slab apărată şi că nu va fi nevoie să se desfăşoare mai mult de două-trei mii de soldaţi s-o atace. Dar când o armată de circa trei mii de bărbaţi a mărşăluit asupra cetăţii Ai, a fost confruntată cu o înfrângere, nu cu o izbândă.

De multe ori înfrângerea survine după câte o biruinţă, adică exact atunci când ne aşteptăm mai puţin să fim învinşi. Exact atunci când ne simţim cei mai tari, în noi înşine. Israeliţii nu s-au rugat înainte de a porni la luptă împotriva cetăţii Ai, după cum de fapt nici nu le poruncise Domnul s-o atace ca în cazul Ierihonului. În consecinţă, ei au învăţat lecţia dureroasă că lucrurile nu mai merg strună, că a intervenit o schimbare. Canaaniţii nu erau cu nimic mai puternici decât fuseseră mai înainte, ci doar Israelul era mai slab, motivul constituindu-l păcatul care se strecurase în tabără. Deşi numai un singur om a fost vinovat, întreaga naţiune a fost vinovată (v. 11) şi treizeci şi şase de bărbaţi au murit (v. 5). Domnul i-a spus lui Iosua că nu era momentul să se roage, ci să treacă la acţiune (v. 10).

Iosua a aflat că înfrângerea s-a datorat păcatului din tabără. Cineva nu a ascultat de Domnul în timpul cuceririi Ierihonului, însuşindu-şi o parte din pradă. Nu ni se spune metoda prin care a fost depistat făptaşul; poate că a fost prin metoda tragerii la sorţi. În orice caz, în urma unei prime trieri s-a evidenţiat un trib, apoi o familie, urmată de o casă, în cele din urmă fiind identificat un singur om: Acan. Acesta a mărturisit că a furat o haină babiloneană, două sute de sicii de argint şi o placă de aur. El a mai recunoscut că le-a ascuns în pământ, în cortul său. „Când am văzut... am poftit... am luat" (v. 21). Istoria lui Acan este o vie ilustraţie a versetelor 14 şi 15 din Iacov 1: „Ci fiecare este ispitit când este atras şi ademenit de pofta lui însuşi. Apoi pofta, când a conceput, dă naştere păcatului; şi păcatul, odată conceput, aduce moartea."

Acan, prin faptul că şi-a însuşit un lucru interzis, a devenit anatema el însuşi (Deuteronom 7:26). S-ar putea părea o judecată aspră faptul că familia lui Acan a avut parte de aceeaşi soartă, dar păcatul este o chestiune serioasă, cu care nu se poate glumi. Credinţa lui Rahab a salvat întreaga ei casă. Păcatul lui Acan a adus condamnarea peste casa lui. În plus, se subînţelege că ei vor fi avut cunoştinţă de activităţile sale, întrucât bunurile furate au fost îngropate sub cortul lor. Ba e posibil ca înşişi copiii lui să fi participat la păcatul său. Lecţia pe care o preda Dumnezeu poporului Său era cât se poate de limpede: păcatul întinează întreaga tabără şi el trebuie eradicat ori de câte ori iese la suprafaţă.

Ca pedeapsă pentru infracţiunea sa, Acan şi casa lui au fost omorâţi cu pietre şi apoi arşi. Arse au fost şi toate bunurile sale, precum şi lucrurile furate. H. J, Blair comentează: Prin moartea lui Acan, sacrilegiul a fost ispăşit iar scena tragediei, valea lui Acor, a devenit o uşă de speranţă, întrucât oamenii şi-au aţintit din nou privirile spre înaintare.

Cu prilejul celei de-a doua încercări, Iosua şi armata sa au capturat cetatea Ai prin strategia ambuscadei. Deşi nu se disting cu uşurinţă detaliile ambuscadei, planul general pe care l-au pus ei în aplicare pare să fi fost următorul: Un pluton de israeliţi a trecut pe furiş dincolo de Ai, sub protecţia întunericului, ascunzându-se în partea de vest a cetăţii. Dimineaţa restul soldaţilor au atacat cetatea dinspre nord. Când locuitorii cetăţii Ai au contra-atacat, Iosua şi oamenii săi s-au retras intenţionat, atrăgându-i pe locuitori afară din cetate. Apoi Iosua a întins suliţa, acesta fiind semnalul la care soldaţii ce stăteau la pândă în ambuscadă au pătruns în cetate şi i-au dat foc. Văzându-şi cetatea în flăcări, locuitorii din Ai au intrat în panică, dându-le prilejul israeliţilor să-i încolţească pe soldaţii din Ai din ambele părţi şi să-i distrugă.

Versetul 3 spune că treizeci de mii de oameni au fost trimişi să stea la pândă, pe când în versetul 12 este menţionată cifra de cinci mii. Probabil că au fost două ambuscade. Dar treizeci de mii de soldaţi pare să fi fost un număr inutil de mare pentru organizarea unei ambuscade. Unii cred că treizeci de mii ar trebui citit treizeci de căpitani, întrucât în limba ebraică termenul „mie" poate fi tradus şi prin „căpetenie". Alţii sunt de părere că treizeci de mii ar fi eroarea unui copist, cifra corectă fiind cinci mii. Cei cinci mii de oameni (v. 12) au fost probabil trimişi să respingă orice atac posibil din partea oamenilor din Betel, cetate situată la 3,3 km vest de Ai.

În această acţiune militară, evreilor li s-a permis să păstreze pentru ei vitele şi prada. Dacă Acan ar fi aşteptat puţin, s-ar fi ales, până la urmă, cu prada râvnită, fără să trebuiască să-şi piardă viaţa din această cauză!

Israel a pierdut treizeci şi şase de oameni în prima bătălie; de data aceasta n-au mai pierdut nici un om, după cum reiese din relatarea biblică. După ce s-au curăţit de întinare, au fost din nou în siguranţă, în mijlocul războiului. Biruinţa în viaţa creştină nu înseamnă absenţa conflictului, ci prezenţa şi protecţia lui Dumnezeu în mijlocul conflictului.

G. Confirmarea legământului la Sihem

Ascultând de Cuvântul Domnului (Deuteronom. 27:2-6), Iosua a zidit un altar pe Muntele Ebal şi a inscripţionat pe pietre o copie a Legii lui Moise. Triburile erau reunite în felul următor: jumătate pe Muntele Gherizim şi cealaltă jumătate în faţa Muntelui Ebal. Iar Iosua a stat în valea dintre cei doi munţi şi fie că a citit el însuşi binecuvântările şi blestemele găsite în Cartea legii lui Moise, fie că i-a instruit pe leviţi sale citească (Deuteronom. 27:14). .Adesea se spune în Scriptură despre oameni că au făcut cutare şi cutare lucru, când, de fapt, doar au poruncit să se facă lucrul respectiv.

H. Tratatul încheiat cu ghibeoniţii

Vestea despre succesele militare ale Israelului i-a determinat pe toţi regii din Canaan să-şi unească forţele împotriva lui Iosua şi Israel (v. 1, 2). Dar locuitorii cetăţii Ghibeon şi ai altor trei cetăţi, Chefira, Beerot şi Chiriat Iearim (v. 3, 17) şi-au spus că nu are nici un rost să încerce să se opună invadatorilor. Ei ştiau că israeliţilor li se poruncise să-i distrugă pe toţi locuitorii păgâni ai ţării. Dar mai ştiau şi aceea că nu fuseseră date nici un fel de ordine de acest fel în cazul naţiunilor din afara graniţelor Canaanului (Deuteronom 20:10, 15). Prin urmare, dacă vor reuşi să-l convingă pe Iosua şi armata lui că ei vin, după o călătorie îndelungată, dintr-o ţară îndepărtată, vor fi cruţaţi. Aşadar s-au deghizat, îmbrăcându-se cu haine ponosite şi cu sandale cârpăcite. În plus şi-au luat cu ei pâine stătută şi mucegăită, precum şi burdufuri vechi pentru vin, rupte şi cârpite. S-au înfăţişat înaintea lui Iosua, spunându-i că vin dintr-o ţară îndepărtată - afirmaţie care corespundea întru totul cu înfăţişarea lor şi cu lucrurile avute asupra lor.

Israeliţii nu au cerut sfatul Domnului în această chestiune, ci au încheiat un legământ cu ghibeoniţii (aşa cum este în engleză şi în versiunea românească de Iaşi, deşi în traducerile ulterioare apare, inexplicabil, termenul Gabaon şi gabaoniţi, n.tr.) Dar după trei zile întregul şiretlic a fost dat în vileag şi între israeliţi s-a iscat mare agitaţie, trişorii riscând să fie omorâţi. Dar conducătorii au decis ca trebuie să onoreze tratatul tocmai încheiat, cruţându-li-se viaţa ghibeoniţilor. Dar din acel moment ei urmau să slujească adunarea în calitate de tăietori de lemne şi de cărăuşi de apă în legătură cu slujba la altarul Domnului.

Iosua şi căpeteniile poporului au procedat înţelept când au respectat jurământul, în pofida faptului că au fost înşelaţi. Ulterior Saul a încercat să-i extermine pe ghibeoniţi, dar a fost pedepsit pentru fapta sa (2Sam. 21).

I. Campania din sud

Capitolul 10 consemnează campania din sud. Când regii a cinci cetăţi canaanite au auzit că ghibeoniţii au trecut de partea israeliţilor, şi-au dat seama că zona muntoasă din centrul Canaanului era vulnerabilă şi, în consecinţă, s-au decis să atace Ghibeonul. Ghibeoniţii i-au trimis lui Iosua un apel, în care îi solicitau asistenţă militară.

Încă o dată Iosua a auzit acele cuvinte pline de mângâiere din gura Domnului: „Nu te teme de ei!" - cuvinte pe care le mai auzise înaintea izbânzii asupra Ierihonului şi înaintea ambuscadei reuşite asupra cetăţii Ai. Cuvinte care garantau triumful, oricât de mari ar fi fost forţele opoziţiei.

Asigurat de Domnul că va avea biruinţă, Iosua a intrat în luptă cu forţele inamicului la Ghibeon, punându-le pe fugă. Două miracole s-au întâmplat în procesul distrugerii inamicului. Mai întâi, a fost o puternică furtună cu grindină, care a omorât mai mulţi oameni decât uciseseră israeliţii. Observaţi însă că grindina a făcut discriminare, ucigând doar vrăjmaşii.

Apoi, la cererea lui Iosua, soarele şi luna „au stat pe loc" (sau „şi-au întârziat cursul"), prelungind ceasurile pentru ca israeliţii să poată urmări şi nimici inamicul, înainte ca acesta să poată scăpa cu fuga la adăpostul zidurilor cetăţilor fortificate. Aici avem de a face cu un caz de limbaj literal, descriptiv, când se spune că soarele şi luna au stat pe loc. Folosim un limbaj similar când afirmăm că a răsărit sau a apus soarele. S-au avansat diverse explicaţii naturale în legătură cu ceea ce s-a întâmplat în realitate atunci, (Prezentăm mai jos trei concepţii care recunosc faptul că s-a petrecut un miracol cu totul ieşit din comun, explicând, fără să încerce să nege că s-a petrecut o minune, după cum urmează:

1. Dumnezeu realmente a reţinut (sau a oprit în loc) rotaţia pământului, în timp ce soarele se alia deasupra lui Iosua, făcând ca rotaţia să dureze 48 de ore. Există paralele în culturile altor popoare din vechime care se referă la „o zi lungă", prin care s-ar putea înţelege ziua lungă din timpul lui Iosua.

2. Traducând textul ebraic prin „a stat pe loc" (ebr. dom) şi „încetând" (ca la 2Regi 4:6 şi Plâng 2:18), unii văd în acest text o rugăciune ca trupele lui Iosua să aibă parte de o uşurare de pe urma soarelui arzător, îndelungata furtună cu grindină constituind răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunea lui Iosua.

3. Întrucât Iosua a pornit la atac dis-de-dimineaţă, unii cred că el s-a rugat ca soarele „să fie reţinut" pentru ca să continue semi-întunericul. Furtuna cu grindină ar constitui în acest caz răspunsul lui Dumnezeu la rugăciunea sa.

Prima explicaţie pare să corespundă cel mai bine textului biblic: „Şi soarele s-a oprit în mijlocul cerului şi nu s-a grăbit să apună, aproape o zi întreagă" (v. 13b)

Este suficient să ştim că a fost un miracol soldat cu prelungirea timpului de luptă cu o zi. Spurgeon spune:

Cum a făcut El acest lucru nu ne priveşte. Nu e treaba noastră să încercăm să îndulcim miracolele (să le facem mai plauzibile), ci să slăvim pe Dumnezeu prin ele.(Pentru o tratare utilă a aspectelor ştiinţifice ale textului a se consulta Capitolul X din lucrarea: Difficulties in .the Bible (Dificultăţi de care ne lovim în Biblie) de R. A. Torrey (Chicago: Moody Press, 1907))

Cartea lui Iaşer din versetul 13 ar putea însemna „Cartea Dreptului" (cum s-a şi tradus în versiunile româneşti, n.tr.). Nici o carte cu această denumire nu a putut fi identificată în prezent şi, desigur, nu a fost o carte inspirată.

Bătălia aceasta a solicitat la maximum forţele israeliţilor, în contextul în care ei au mărşăluit toată noaptea, ca apoi să lupte în cea mai lungă zi din istorie. Deşi şi-au pus în joc toate rezervele de energie, depăşind limitele obişnuite, victoria a aparţinut Domnului (v. 10, 11). Cu obişnuita-i perspicacitate, Matthew Henry remarcă: Dar oare de ce a trebuit Iosua să se supună pe el însuşi şi pe oamenii lui la un efort atât de extenuant? Oare nu-i promisese Dumnezeu că negreşit El însuşi îi va da în mâinile sale pe vrăjmaşi? Aşa e, Dumnezeu a promis, într-adevăr. Dar promisiunile lui Dumnezeu au menirea nu de a slăbi sau înlocui, ci de a impulsiona şi încuraja strădaniile noastre.

Cei cinci regi au fost prinşi într-o peşteră la Macheda, apoi ucişi şi spânzuraţi de cinci copaci, după care au fost îngropaţi în peşteră.

După aceasta Iosua a cucerit cetăţile canaanite Macheda (v. 28), Libna (v. 29, 30), Lachiş (v. 31, 32), Ghezer (v. 33), Eglon (v. 34, 35), Hebron (v. 36, 37) şi Debir (v. 38, 39). Regele Hebronului din versetul 37 a fost un succesor al celui ucis în versetul 26.

Paragraful acesta este un rezumat al campaniei din sud.

Distrugerea de care vorbeşte acest capitol se va fi desfăşurat în linii mari după cum observă Haley: Iosua a străbătut fulgerător această regiune, neavând posibilitatea s-o depopuleze în întregime. Pe toţi cei pe care i-a urmărit i-a şi nimicit. Dar el nu s-a oprit să cerceteze cu de-amănuntul toate locurile unde s-ar fi putut ascunde aceşti locuitori. Asta cădea în sarcina fiecărui trib, în propriul teritoriu repartizat.

J. Campania din nord

Vestea triumfurilor militare ale Israelului i-a făcut pe regii din nord să-şi unească forţele în cadrul unei confederaţii, reunindu-se la apele Merom, la nord de Marea Galileii. Iosua şi armata lui i-au atacat şi înfrânt. Apoi, dând dovadă de ascultare de Domnul, Iosua a tăiat tendoanele picioarelor cailor şi le-a ars în foc carele - făcând astfel imposibilă deplasarea.

Capitala Haţorului a fost arsă; celelalte cetăţi aşezate pe coline au fost distruse, dar nu şi arse. Poate că Iosua a considerat că cetăţile de pe coline se vor dovedi utile pentru israeliţii care se vor aşeza acolo. Locuitorii cetăţilor au fost ucişi şi toată prada a fost însuşită de israeliţi. Ascultarea totală atrage după sine biruinţa totală (v. 15).

Versetele acestea trec în revistă cucerirea de către Iosua a Ţării Promise, de la Edom (Seir) în sud până la Muntele Hermon în partea de nord-est şi la Valea Libanului în nord-vest. Ghibeon a scăpat de la nimicire. Ierusalimul a rămas necucerit până în vremea lui David. (Goşenul menţionat în versetul 16 nu se afla în Egipt, ci era o zonă din sudul Palestinei.)

Trebuie menţionat aici că anachimii au fost distruşi în toate cetăţile, cu excepţia celor din Gaza, din Gat şi din Aşdod. „Ţara s-a odihnit de pe urma războiului" (v. 23) în sensul că bătăliile principale au fost purtate deja, deşi mai rămâneau încă destule „operaţiuni de curăţire".

K. Rezumat al cuceririlor

Primele şase versete ne duc înapoi la victoria pe care a dăruit-o Dumnezeu lui Moise, asupra lui Sihon, regele amoriţiior, şi a lui Og, regele Basanului. Aceste victorii sunt considerate parte din operaţiunea globală de cucerire, întrucât teritoriul câştigat a fost ocupat de două triburi şi jumătate în partea de est a râului Iordan.

Dumnezeu îi făcuse Israelului, înainte de a traversa Iordanul, următoarea promisiune: „Pe regii lor El îi va da în mâinile tale şi le vei şterge numele de sub ceruri; nici unul din aceste popoare nu va putea să-ţi stea împotrivă, până le vei fi distrus." (Deuteronom. 7:24). Iată treizeci şi una de cazuri de credincioşie a lui Dumnezeu (v. 7-24); Iosua a înfrânt treizeci şi unu de regi în partea de vest a Iordanului.

A. Teritoriile care au mai rămas de cucerit (13:1-7)

Iosua era de-acum un om bătrân, dar israeliţii nu cuceriseră încă toată ţara ce li s-a promis. Versetele 2-6 descriu porţiuni din sud-vest şi din nord-est care erau locuite în continuare de păgâni. Ştim de asemenea că ţinuturile dinspre est, până la fluviul Eufrat, au fost promise evreilor, dar că niciodată nu au fost ocupate de ei.(Sub.domnia lui Solomon. regatul a ajuns într-adevăr până la acea parte a Fluviului Eufrat din nord-vest, în sensul că aceste teritorii îi plăteau tribut, dar dacă prin hotarul de est se înţelege toată lungimea Fluviului Eufrat, atunci această promisiune încă urmează să se împlinească în viitor)

Domnul l-a instruit pe Iosua să împartă ţara care deja a fost cucerită la cele nouă triburi şi la jumătatea tribului lui Manase.

1. Teritoriul repartizat triburilor: Ruben, Gad şi unei jumătăţi din tribul lui Manase

Două triburi şi jumătate primiseră deja teritorii pe malul de est al Iordanului. Pământul acesta e descris astfel: întregul teritoriu ocupat de cele două triburi şi jumătate (v. 8-13): Ruben (v. 15-23); Gad (v. 24-28); şi jumătate din tribul lui Manase (v. 29-31).

Levi nu a primit o moştenire tribală (v. 14), întrucât era tribul preoţesc şi Domnul era moştenirea sa în mod deosebit (v. 33).

Eliminând de la numărătoare tribul lui Levi ne mai rămân doar unsprezece triburi. Dar cei doi fii ai lui Iosif, Efraim şi Manase, sunt incluşi în locul lui Iosif, rezultând din nou cifra de doisprezece. Motivul pentru care fiii lui Iosif sunt incluşi este că ei au fost adoptaţi de Iacob ca fii ai săi înainte de moartea sa (Geneza. 48:5).

Trebuie să facem neapărat menţiunea că Balaam a fost printre cei ucişi în Transiordania (v. 22). Domnul nu a uitat groaznica calamitate care s-a abătut peste poporul Său, din pricina acestui profet nelegiuit (vezi Numeri. 23-25). „Fiţi siguri că păcatul vostru vă va ajunge" (Numeri 32:23).

O problemă interesantă se ridică în versetul 25. Tribul lui Gad poseda o parte din pământul amoniţilor, fapt interzis la Deuteronom 2:19. Dar pământul acesta fusese luat anterior de la amoniţi de către Sihon, regele amoriţilor, şi încorporat în regatul său. Astfel ia data când Israelul l-a cucerit din mâinile lui Sihon el nu mai aparţinea amoniţilor.

Debirul menţionat în versetul 26 nu este totuna cu cetatea menţionată în capitolul anterior. Aceasta era o cetate situată pe malul de răsărit al Iordanului, pe când cea cucerită de Iosua se afla în partea de apus a râului.

2. Teritoriul repartizat tribului lui Iuda (cap. 14,15)

Capitolul începe cu distribuirea terenului din partea de vest a Iordanului celor nouă triburi şi unei jumătăţi de trib. Domnul poruncise lui Moise ca împărţirea să se facă prin [tragere la] sorţi. Asta înseamnă probabil că localizarea generală a porţiunii repartizate unui trib era stabilită prin tragere la sorţi, dar dimensiunea teritoriului se făcea în funcţie de populaţia acelui trib (Numeri 26:53-56).

Primul pe lista triburilor este Iuda (14:6-15:63). Membrii tribului lui Iuda s-au situat în fruntea oştirilor Israelului (vezi Numeri 10:14), fiind tribul cel mai numeros şi mai puternic, cu peste 76.000 de luptători.

Înainte de a stabili hotarele tribale, Duhul lui Dumnezeu consemnează nobila cerere a lui Caleb să i se dea cetatea Hebron. Deşi în acest timp el avea optzeci şi cinci de ani, credinţa, vitejia şi tăria lui nu s-au diminuat cu nimic. El tânjea după alte cuceriri spirituale şi a primit Hebronul ca moştenire.

Hebron a însemnat nu doar cetatea cu acest nume, ci şi ţinutul din jur (v. 12). Cetatea fusese cucerită anterior de Iosua (10:36, 37). Ulterior a fost dată preoţilor, dar Caleb a păstrat regiunea din jur ca moştenire a sa.

Caleb fusese cruţat de urgia care a măcinat vieţile iscoadelor necredincioase cu patruzeci şi cinci de ani mai înainte (Numeri. 14:36-38). El fusese păstrat în viaţă de-a lungul tuturor anilor de pribegie prin pustiu. Apoi a supravieţuit cei câţiva ani buni cât a bântuit războiul în Canaan. El ştia că Dumnezeu nu l-ar fi ţinut în viaţă şi nu i-ar fi promis o răsplată pentru credinţa sa, pentru ca apoi să-l dea în mâna anachimilor. Şi ce dacă aceşti oameni erau uriaşi? Ei se aflau pe terenul său şi, ca urmare, îi va alunga, prin tăria lui Dumnezeu. El încă vedea lucrurile prin ochii credinţei, şi nu cum apăreau acestea în exterior. Acesta a fost secretul tăriei sale trainice şi al extraordinarului succes de care a avut parte. El nu avea de gând să se pensioneze (chiar dacă atinsese vârsta de optzeci şi cinci de ani), până când va fi luat în stăpânire teritoriile ce i-au fost încredinţate.

Hotarele lui Iuda sunt descrise în versetele 1-12. Este aproape imposibil să le urmărim cu exactitate în prezent. Asta i-ar putea face pe unii să se întrebe de ce ne sunt oferite atâtea detalii în Biblie. Răspunsul e că, desigur, aceste detalii sunt importante în ochii lui Dumnezeu. Ele sunt inspirate şi de folos, pline de bogate învăţăminte spirituale.

Cucerirea de către Caleb a Hebronului este consemnată în versetul 14. El a oferit-o pe fiica sa, Acsa, oricărui om care va captura Chiriat Sefer (Debir) (v. 16). Nepotul lui Caleb. Otniel, a fost cel care a cucerit cetatea, obţinând mireasa (v. 17). Ulterior el a devenit primul judecător în Israel (Jud. 3:9). Acsa l-a înduplecat pe Otniel să-i ceară tatălui ei un teren (v. 18). Cuvintele ei: „căci mi-ai dat pământ" presupun că Otniel făcuse aceasta şi obţinuse terenul. Apoi Acsa a cerut Izvoarele de sus şi Izvoarele de jos ca să ude terenul.

Unele cetăţi, ca, de pildă, Debir şi Hebron, au trebuit să fie cucerite de mai multe ori, datorită războiului de gherilă al canaaniţilor (vezi notele asupra capitolului 10). De asemenea trebuie semnalat faptul că existau uneori mai multe cetăţi cu aceeaşi denumire (de ex. Debir).

Cetăţile din teritoriul alocat tribului lui Iuda sunt listate în versetele 21 -63. Unele dintre aceste cetăţi ar trebui să ne fie familiare din studiul întreprins asupra patriarhilor: Hebron (v. 54) (numit şi Chiriat Arba şi Mamre) era cunoscut de Avraam, Isaac şi Iacob (Geneza. 13:18; 35:27), locul unde au fost îngropaţi cu toţii (Geneza. 23:17-20). Poate că acest fapt a făcut această cetate atât de scumpă în ochii lui Caleb, cel înzestrat cu un spirit deosebit de pătrundere spirituală. Beerşeba (v. 28) înseamnă „fântâna jurământului"; patriarhii au petrecut mult timp acolo, fiind pentru ei un loc de înviorare, împrospătare şi odihnă (Geneza. 21:31: 26:33; 46:1). Ierusalim (v. 63) se afla sub controlul iebusiţilor Abia în vremea lui David au fost aceştia izgoniţi, în cele din urmă, din Ierusalim (2Sam. 5:6,7).

Aceste cetăţi au asigurat tribului Iuda o bogată moştenire şi un puternic stimulent de natură sa întărească credinţa lor. Dumnezeul lui Avraam, Isaac şi Iacob era în mijlocul copiilor lor pentru a-Şi împlini promisiunea pe care o făcuse în vechime,

Când numărăm cetăţile din versetele 21-32, constatăm că sunt treizeci şi opt, deşi versetul 32 spune ca sunt numai douăzeci şi nouă. Nouă dintre aceste cetăţi aparţineau tribului lui Simeon, a cărui moştenire se afla în interiorul hotarelor lui Iuda (19:1-9). astfel rămânând doar douăzeci şi nouă... de cetăţi care aparţineau lui Iuda. Ne lovim de o problemă asemănătoare în numărarea cetăţilor din versetele 33-36; sunt enumerate cincisprezece cetăţi, dar s-ar putea ca Ghedera şi Ghederotaim să fie două denumiri ale uneia şi aceleiaşi cetăţi, rămânând astfel numărul total de paisprezece cetăţi menţionate în versetul 36.

Fiţi, vă rog, cu deosebită băgare de seama la versetul ultim. Partea de sus a cetăţii, Muntele Sion, nu a fost cucerită decât în vremea lui David. Partea de jos, Ierusalimul, a fost cucerită de Iuda (Jud. 1:8 pentru ca ulterior să fie capturată din noi de iebusiţi (Jud. 1:21). Ierusalim este listat ca aparţinând şi lui Beniamin (18:28). şi lui Iuda, căci se situa chiar pe graniţa dintre aceste două triburi.

3. Teritoriul repartizat tribului lui Iosif (cap. 16,17)

Tribul lui Iosif este luat în continuare. Lui Iosif i se dăduse dreptul de naştere (adică o parte dublă, 1 Cronici 5:1) pe care Ruben îl pierduse (Geneza. 49:4). În linii mari, hotarele teritoriului Lui Iosif sunt prezentate în versetele 1-4. Desigur acest teritoriu a fost împărţit între Efraim şi

jumătate din tribul lui Manase care s-au stabilit în partea de vest a Iordanului. -

Hotarele lui Efraim sunt descrise în versetele 5-10. Citiţi cu deosebită luare aminte versetul 10. Eşecul de a-i alunga pe canaaniţi le-a cauzat dureri şi întristare israeliţilor mai târziu în cursul istoriei lor.

Moştenirea lui Manase a fost parţial în Ghilead şi Basan, în partea de răsărit a râului Iordan (v. 1), şi parţial în partea de apus (v. 7-11). Teritoriul de pe malul de vest al Iordanului era străjuit în nord de şase fortăreţe canaanite - Bet Şean, Ibleam, Dor, En Dor, Taanac şi Meghido(v. 11, 12).

Unele din cetăţile lui Efraim erau în teritoriul lui Manase iar unele din târgurile lui Manase erau în teritoriul lui Aşer şi Isahar (v. 7-12).

Fiicele lui Ţelofhad au primit moştenire împreună cu fiii lui Manase (v. 3, 4) (Numeri 27:1-7), acest lucru făcându-se pentru a se asigura că familia lui Ţelofhad va avea o parte de moştenire, chiar dacă nu avea moştenitori de sex masculin. Fiicele trebuiau să se căsătorească cu bărbaţi din tribul lor, pentru ca pământul lui Manase să nu fie absorbit de un alt trib prin intermediul unor căsătorii mixte (Numeri 36:1-13).

După ce Efraim şi Manase şi-au primit repartiţiile de teren alăturate, la vest de râul Iordan, ei s-au plâns ca nu aveau decât numai un sorţ (v. 14) şi că erau îngrădiţi de fortăreţele din nord (v. 16). Dar Iosua a întors toate argumentele lor împotriva lor. Când ei au spus că au nevoie de terenuri suplimentare fiindcă sunt un popor numeros (v. 14), Iosua le-a spus să recurgă la braţele de muncă disponibile pentru a defrişa pădurile din teritoriile lor şi a se stabili pe aceste terenuri (v. 15). Când ei s-au plâns că în interiorul hotarelor lor se. află canaaniţi, care au care de fier (v. 16), el i-a asigurat pe Efraim şi pe Manase că ei au, în schimb, forţa superioară în stare să-i izgonească pe canaaniţi (v. 18). „Un lot" din versetul 14 se referă la teritoriile combinate ale lui Efraim şi Manase situate la vest de râul Iordan. Când Iosua a spus: „Nu veţi avea [doar] un singur sorţ", nu a înţeles prin asta că ei vor primi teritorii suplimentare, ci că trebuie să ocupe tot pământul ce le fusese dat.

Tabăra Israelului se mută de la Ghilgal la Silo, unde a fost aşezat cortul întâlnirii şi unde a rămas până in vremea lui Samuel. Aici continuă împărţirea ţării.

Iuda şi Iosif primiseră moştenirea lor prin tragere la sorţi, dar mai erau şapte triburi la vest de Iordan, care nu-şi primiseră moştenirea. Prin urmare, Iosua a trimis, un grup de oameni, câte trei din fiecare trib, să împartă teritoriile, prin sorţi, la celelalte şapte triburi.

Hotarele lui Beniamin sunt date în versetele 11-20 iar în versetele 21-28 ne sunt prezentate cetăţile repartizate acestui trib. Porţiunea alocată lui Beniamin a fost, mică, dar de mare preţ, fiind situată chiar în inima ţării şi cuprinzând înăuntrul hotarelor sale roadele dintâi ale trudei lui Israel în Canaan.

Ghilgal se afla în teritoriul lui Beniamin, primul popas de tabără făcut de Israel la vest de Iordan. Pietrele de aducere aminte aflate acolo aveau menirea de a le reaminti despre miraculoasa traversare a Iordanului. Acolo poporul a sărbătorit primul Paşte în Canaan, începând să se hrănească din roadele ţării. Acolo naţiunea a fost din nou circumcisă, îndepărtându-se ocara Egiptului. Cu greu s-ar fi găsit un loc mai semnificativ în tot Canaanul, pentru că nici un alt loc nu putea să-i înveţe atâtea lecţii spirituale.

Ruinele cetăţii Ierihon se mai puteau vedea în teritoriul lui Beniamin. Zidurile ei, cândva considerate invincibile, erau acum dărâmate. O parte din ceea ce fusese casa lui Rahab încă mai dăinuia, ca mărturie a harului lui Dumnezeu, care întotdeauna răspunde la orice manifestare a credinţei. Un beniamit putea oricând să viziteze aceste ruine, pentru a-şi reaminti că bătălia a fost a Domnului, că a Lui a fost victoria!

Betel (casa lui Dumnezeu) le amintea beniamiţilor despre credinţa părinţilor lor şi despre credincioşia Izbăvitorului divin al lui Israel (Geneza. 28:18-22; 35:1-15).

Ierusalim era destinat să fie capitala Israelului, dar abia în vremea fiului lui Iese aveau să fie izgoniţi iebusiţii din această fortăreaţă montană a lor.

Pământul repartizat lui Beniamin cuprindea multe semne şi dovezi ale binecuvântărilor trecute, prezente şi viitoare. Ce sorţ bogat i-a căzut fiului celui mai mic al lui Iacob!

Moştenirea lui Simeon a fost în mijlocul moştenirii tribului lui Iuda. Se pare că ţinutul lui Iuda era atât de cuprinzător, încât membrii acestui trib nu au putut să-l ocupe în întregime, o parte a teritoriului fiind repartizată lui Simeon. Este o împlinire a profeţiei făcută de Iacob cu privire la Simeon: „îi voi împărţi în Iacob şi-i voi împrăştia în Israel" (Geneza. 49:7).

Beerşeba şi Şeba (v. 2) se referă probabil la aceeaşi localitate, dând, prin urmare, un total de numai treisprezece cetăţi în versetul 6. Unele cetăţi au fost menţionate în legătură cu delimitarea hotarelor unor porţiuni individuale, deşi nu se încadrau în teritoriul respectiv. Prin urmare, uneori numărul de cetăţi menţionat nu corespunde numărului precizat în text (de ex. v. 15, 30, 38).

Hotarele celorlalte cinci triburi sunt prezentate în continuare: Zabulon (v. 10-16); Isahar (v, 17-23); Aşer (v. 24-31); Neftali (v.-32-39); şi Dan (v. 40-48). Dan a primit o parte din cetăţile lui Iuda(cf. v. 41 cu 15:33).

Teritoriul repartizat iniţial lui Dan se afla în sud-vest, învecinându-se cu Marea Mediterană şi cuprinzând cetăţile Iopa şi Ecron (v. 40-46). Ulterior când acest teritoriu s-a dovedit prea mic, o parte a tribului a migrat spre Laiş (Leşem) în partea de nord-est, schimbându-şi numele în cetatea lui Dan (v. 47, 48; cf. Jud. 18).

În versetul 51 se încheie împărţirea ţării. Acum trebuiau desemnate cetăţile de refugiu (cap. 20) şi mai rămâneau de stabilit cetăţile levitice (cap. 21). Dar în mare lucrarea lui Iosua s-a încheiat. El a primit Timnat-Serah, după cuvântul Domnului (v. 50).

Cetăţile de refugiu constituie un subiect interesant, cu importante învăţăminte teologice. MacLear ne prezintă fundalul tradiţional al acestor cetăţi:

Potrivit comentatorilor evrei, ulterior, pentru ca azilul oferit celui ce a ucis din greşeală pe cineva să fie mai sigur, s-au luat următoarele măsuri:

(a) drumurile care duceau la aceste cetăţi de refugiu au fost întreţinute în stare bună prin reparaţii frecvente. S-a impus ca ele să aibă lăţimea de 32 de coţi (circa 14,5 metri);

(b) au fost îndepărtate toate obstacolele de pe aceste trasee, care ar fi putut opri înaintarea fugarului sau încetini fuga sa

(c) nu a fost lăsată nici o movilă pe aceste drumuri şi nu a fost inclus în traseu nici un râu peste care nu se construise un pod;

(d) la fiecare cotitură s-au ridicat stâlpi indicatori, cu cuvintele: «Refugiu», ca să-l îndrume pe nefericitul om în fuga sa;

(e) după ce se stabilea într-o asemenea cetate, omucigaşului i se repartiza o locuinţă convenabilă iar cetăţenii din partea locului aveau datoria să-l înveţe o meserie, pentru ca acesta să se poată întreţine.

Aceste cetăţi înfăţişează naţiunea Israel şi vinovăţia ei în legătură cu uciderea lui Mesia. Cristos este Cetatea de Refugiu în care un Israel căit se poate refugia. D. L. Moody subliniază că „cetăţile de refugiu sunt un tip al lui Cristos, numele lor având o semnificaţie corespunzătoare."

Dăm mai jos lista cetăţilor de refugiu şi semnificaţia numelor lor:

La vest de Iordan

Kedeş - sfinţenie

Sihem - tărie

Chiriat-Arba sau Hebron - părtaşie

La est de Iordan

Ramot-Ghilead - ridicare

Golan - fericire

Bezer- siguranţă

Astfel Cristos ne asigură toate binecuvântările sugerate de numele acestor cetăţi. O privire la harta corespunzătoare ne va arăta că cetăţile de refugiu erau aşezate strategic, aşa încât nici un punct din teritoriul Israelului să nu se afle la distanţă mai mare de 48 de km de nici una din efe. Moody ne oferă aplicaţia spirituală a acestui fapt: După cum cetăţile de refugiu au fost amplasate în aşa fel încât să fie accesibile din orice parte a ţării, tot aşa Cristos este foarte accesibil pentru păcătoşii nevoiaşi (1Ioan 2:1, 2).

Observaţi paralele dintre mântuirea vremelnică oferită omucigaşului în cetăţile de refugiu şi mântuirea eternă oferită păcătosului în Cristos. Drumurile de acces la cetate erau uşor de distins şi bine marcate, după cum este şi calea mântuirii, pentru ca nimeni să nu facă vreo greşeală şi să-şi piardă viaţa. Cetăţile erau răspândite în toată ţara, fiind accesibile tuturor, după cum şi Cristos este accesibil tuturor oamenilor. Ceea ce-i mâna pe oamenii din vechime în cetăţile de refugiu era o situaţie de criză şi de multe ori e nevoie parcă de o criză pentru ca şi copiii Domnului din vremea noastră să alerge la Domnul Isus. Nu exista teren neutru pentru persoana vinovată: fie se afla în siguranţă în cetatea de refugiu, fie era supus mâniei răzbunătorului sângelui. Tot aşa şi azi fiecare persoană individuală fie este în siguranţă în Cristos, fie sub judecata lui Dumnezeu (Ioan 3:36)

D. Cetăţile levitice

Patruzeci şi opt de cetăţi (v. 41) şi împrejurimile lor cu terenuri comune pentru păşunat, inclusiv cetăţile de refugiu, au fost repartizate leviţilor, după cum a poruncit Domnul (Numeri 35:2-8).

Cohatiţii (chehatiţii):

(a) Fiii lui Aaron (adică preoţii) - treisprezece cetăţi din Iuda... Simeon şi Beniamin.

(b) Restul cohatiţilor - zece cetăţi din Efraim, Dan şi jumătate din tribul lui Manase.

Gherşoniţi: treisprezece cetăţi din Isahar, Aşer, Neftali şi jumătatea din tribul lui Manase.

Merariţii: douăsprezece cetăţi din Ruben, Gad şi Zabulon.

Fiecare trib a cedat patru cetăţi, cu excepţia lui Iuda şi Simeon, care au cedat, combinat, nouă cetăţi şi Neftali, care a cedat trei cetăţi.

Cetăţile de refugiu, fiind cetăţi ale leviţilor (v. 13, 21, 27, 32, 36, 38), au fost răspândite pe tot cuprinsul triburilor Israelului, ca să se împlinească profeţia lui Iacob (Geneza. 49:5-7) şi să se poată face lucrarea de învăţare a israeliţilor.

Versetul acesta trebuie citit în lumina altor texte din Scriptură. El nu înseamnă că Israel a ocupat tot teritoriul de la râul Egiptului până la fluviul Eufrat. Mai degrabă, înseamnă că teritoriul împărţit de Iosua a fost o împlinire a promisiunii făcute de Dumnezeu că le va da orice loc pe care va călca talpa picioarelor lor (Iosua 1:3)

În mod similar, versetul 44 trebuie interpretat cu multă atenţie. Mai existau vrăjmaşi în interiorul ţării. Nu toţi canaaniţii au fost nimiciţi. Dar asta nu din vina Lui Dumnezeu, căci El Şi-a împlinit promisiunea, învingând pe orice inamic cu care s-au luptat israeliţii. Dacă mai erau duşmani neînvinşi şi focare de rezistenţă, asta s-a datorat faptului că Israel nu şi-a însuşit promisiunea lui Dumnezeu.

Observaţi versetul 45. Domnul împlinise toate promisiunile. Nici un cuvânt nu a dat greş. Ce omagiu trebuie să aducem credincioşiei lui Dumnezeu! Dar Israel nu şi-a însuşit toate promisiunile lui Dumnezeu.

E. Altarul de la est de Iordan

Când a fost împărţit teritoriul de la est de Iordan, Iosua le-a permis rubeniţilor, gadiţilor şi unei jumătăţi din tribul lui Manase să revină în teritoriile lor, situate la est de Iordan, aşa cum fusese înţelegerea lor. De asemenea le-a spus să-şi ia cu ei partea din prada rezultată în urma bătăliilor la care au participat şi ei. Au trecut şapte ani de când ei şi-au părăsit pe cei dragi ai lor pentru a lupta împotriva canaaniţiior. Ei au îndurat tot felul de greutăţi, legate de război, până când a fost cucerit Canaanul. Şi noi suntem chemaţi de Comandantul nostru să îndurăm greutăţi şi să luptăm lupta cea bună, întru propăşirea împărăţiei lui Dumnezeu pe pământ (1 Tim. 6:12; 2 Tim. 2:3). Acest gen de jertfire nu e uşor.de îndeplinit, dar este un element esenţial din acea viaţă care îi face plăcere lui Dumnezeu. Pe câmpul de luptă al zilelor noastre este nevoie de oameni înflăcăraţi de o râvnă sfântă:

Se cuvine oare să ajung eu în cer călcând doar pe flori,

în tihnă şi lipsit de orice griji,

Când alţii au luptat pentru a primi premiul,

luptând însângeraţi, dar plini de vitejie?

Negreşit şi eu trebuie să lupt, dacă voiesc a domni;

Dăruieşte-mi, Doamne, mai mult curaj!

Voi îndura şi truda, şi durerea,

Susţinut de-al Tău Cuvânt.

- Isaae Watts

La întoarcere, spre casă, oamenii aceştia s-au decis să ridice un altar în apropiere de malurile Iordanului. Când celelalte nouă triburi şi jumătate au auzit despre asta s-au aprins de mânie, temându-se că acest altar ar fi rivalizat cu cel din Silo. Ei s-au îngrijorat ca nu cumva acest altar sa devină un loc de închinăciune la idoli în viitor, şi astfel să vină pedeapsa lui Dumnezeu peste toată naţiunea.

Înainte de a declara război împotriva triburilor de la est de Iordan, copiii lui Israel au trimis o delegaţie ca să stea de vorbă cu reprezentanţii acestor triburi, oferindu-le teritorii la vest de Iordan, dacă considerau propriile lor teritorii drept necurate (v. 19). În relaţiile cu oamenii care au zidit altarul, Fineas şi ceilalţi şi-au amintit cum a suferit Israelul din pricina nelegiuirii lui Peor (v. 17; cf. Numeri 25) şi a păcatului lui Acan (v. 20; cf. cap. 7). Ei au văzut în acest altar o altă ameninţare la adresa bunăstării lor, ceea ce e în măsură să explice reacţia lor virulentă. Ca popor ei au învăţat că păcatul întinează tabăra întreagă şi că Dumnezeu face responsabilă întreaga naţiune pentru comportarea unor persoane individuale.

În consecinţă, oamenii, din Ruben, Gad şi jumătate din tribul lui Manase au explicat că acesta nu era un altar pentru jertfe, ci doar un altar memorial, care să fie o mărturie pentru generaţiile viitoare că triburile de la est de Iordan fac parte din naţiunea Israel.

Celelalte triburi au fost mulţumite de această explicaţie, evitându-se astfel un război. Triburile din est au numit acest altar Mărturia, în sensul că era o mărturie între triburile din ambele, maluri ale Iordanului că Domnul este Dumnezeul adevărat.

F. Cuvântarea de adio adresată de Iosua liderilor Israelului

Este prima din două cuvântări de rămas bun rostite de Iosua. Aici el se adresează conducătorilor Israelului.

Porunca lui Iosua ca ei să fie curajoşi şi scripturali (v. 6) ne aminteşte de cuvintele pe care însuşi Domnul i le-a adresat cu câţiva ani mai devreme (1:7). Iosua a demonstrat veracitatea acestor cuvinte în creuzetul vieţii, fiind acum în stare să le încredinţeze cu încredere generaţiei următoare.

El le-a amintit israeliţilor de credincioşia lui Dumnezeu prin faptul că Şi-a împlinit promisiunile cu privire la ţara promisă şi locuitorii acesteia. Dumnezeu va continua să izgonească duşmanul, dar israeliţii aveau datoria să asculte de El. Mai presus de toate, ei trebuie să se ferească de idolatria naţiunilor din jur şi nu cumva să încheie căsătorii mixte cu canaaniţii. Deoarece în caz contrar păgânii aceştia vor fi o sursă permanentă de necaz pentru Israel.

Nici unul din cuvintele lui Dumnezeu nu a dat greş (v. 14). Asta nu înseamnă că teritoriul promis a intrat deja în posesia Israelului, deoarece Domnul însuşi spusese că nu-i va izgoni pe locuitori dintr-o dată, ci treptat (Deuteronom. 7:22). Faptul că nici una din promisiunile Domnului nu a dat greş a constituit o puternică încurajare, folosită de Iosua pentru a-i impulsiona pe liderii Israelului să ducă la bun sfârşit lucrarea începută de el. La acest îndemn el adaugă un avertisment (v. 5, 16), conform căruia Iehova va da dovadă de aceeaşi credincioşie şi faţa de israeliţi, eliminându-i din ţara bună pe care le-a dat-o, aşa cum a făcut cu canaaniţii, dacă evreii vor da uitării legământul încheiat cu Dumnezeu şi se vor alipi de idoli.

Noul Testament conţine un pasaj, la 2Corinteni 6:14-18. ce constituie o paralelă pentru acest capitol din VT. Separarea este vitală pentru omul lui Dumnezeu. Noi nu putem să ne alipim de Domnul în acelaşi timp în care suntem robii duşmanilor Săi.

G. Cuvântarea de adio adresată de Iosua poporului Israel (24:1-15)

Al doilea mesaj de rămas bun, adresat de data aceasta poporului, a fost rostit la Sihem. Iosua a făcut o trecere în revistă a istoriei poporului lui Dumnezeu, începând cu Terah şi continuând cu perioada lui Avraam, Isaac şi Iacob. El le-a amintit israeliţilor despre felul cum i-a izbăvit Dumnezeu din Egipt cu braţ tare, cum i-a condus prin pustiu şi cum le-a dat biruinţă asupra moabiţilor în partea de răsărit a Iordanului. Apoi a rememorat intrarea lor în ţara promisă, victoria repurtată la Ierihon şi nimicirea regilor din Canaan (v. 2-13). Întunericul din versetul 7 ne duce înapoi la textul din Exod 14:19, 20, unde norul producea lumină pentru israeliţi, dar întuneric pentru egipteni.

În acest rezumat succint al istoriei de la Geneza la Iosua, un fapt iese cu pregnanţă în evidenţă: suveranitatea lui Dumnezeu. Observaţi cum prezintă Dumnezeu această istorie: Eu am luat (v. 3), Eu am dat (v. 4), Eu am trimis (v. 5), Eu am adus (v. 6-8), Eu n-am vrut să ascult (v. 10), Eu i-am dat in mâna voastră (v. 11), Eu am trimis (v. 12), Eu am dat (v. 13). Iehova lucrează după planurile Sale eterne şi cine poate să stea în

calea Lui, cine poate opri mâna Lui? De un asemenea Dumnezeu trebuie să ne temem şi să ascultăm (v. 14).

Alegerea de aici nu era între Domnul şi idoli, deoarece Iosua a presupus că israeliţii deja se deciseseră să nu slujească pe Dumnezeu. Prin urmare, el i-a provocat să aleagă între dumnezeii pe care îi slujiseră strămoşii lor în Mesopotamia şi dumnezeii amoriţilor, pe care îi găsiseră în Canaan. Decizia nobilă a lui Iosua ca atât ei, cât şi casa lui să-L slujească pe Domnul a constituit un imbold şi o sursă de inspiraţie pentru generaţiile de credincioşi care s-au succedat de atunci. „Cât despre mine, eu şi casa mea vom sluji Domnului."

H. Reînnoirea legământului la Sihem

Când israeliţii au promis că vor sluji lui Iehova, Iosua a zis: „Voi nu puteţi să slujiţi Domnului" (v. 19). Asta înseamnă că ei nu puteau să-L slujească pe Iehova şi, în acelaşi timp, să se închine şi idolilor. Negreşit Iosua şi-a dat seama că oamenii aveau să se îndepărteze de la calea bună, căzând în idolatrie, deoarece chiar în timp ce rostea aceste cuvinte unii din ei aveau dumnezei străini în corturile lor (v. 23). Oamenii au persistat însă, susţinând că vor fi loiali Dumnezeului lor. Prin urmare, Iosua a ridicat o piatră uriaşă, sub stejarul care era lângă sanctuarul Domnului, ca mărturie a legământului încheiat de către Israel. (Sanctuarul Domnului despre care se vorbeşte în versetul 26 nu se referă la tabernacol, care se afla la Silo, ci pur şi simplu la un loc sfânt.)

Referitor la problema idolilor, Cari Armerding face următorul comentariu:

Se pare că idolatria a fost unul din păcatele care s-au ţinut scai de Israel. Încă de la început strămoşii israeliţilor s-au închinat la alţi dumnezei, aşa cum am văzut (v. 2). Când Iacov şi familia sa l-au părăsit pe Laban, Rahela a fost aceea care a luat dumnezeii tatălui ei (Geneza. 31:30-34). Dar când au sosit în ţară, Iacob a poruncit celor din casa lui să se descotorosească de aceşti „dumnezei străini". El i-a ascuns sub un stejar ce se afla la Sihem (Geneza. 35:2, 4). Iată însă că mult mai târziu Iosua porunceşte generaţiei sale, în exact acelaşi loc, să de descotorosească de dumnezeii pe care i-au slujit părinţii lor (v. 14).

I. Moartea Lui Iosua

Iosua a murit la vârsta de o sută zece ani, fiind îngropat în cetatea moştenirii lui. Israeliţii au rămas credincioşi Domnului câtă vreme au rămas în viaţă oamenii din generaţia lui Iosua. Nu ştim cine a redactat aceste ultime versete din cartea Iosua, şi nu are importanţă să ştim, pentru că dacă ar fi avut importanţă, ni s-ar fi dezvăluit identitatea sa.

Oasele lui Iosif, care fuseseră scoase din Egipt, la cererea sa, au fost îngropate acum la Sihem (Geneza. 50:24; Ex. 13:19).

În cele din urmă, Eleazar, fiul lui Aaron, a murit şi a fost îngropat în munţii Efraim.

Trei înhumări sunt menţionate în ultimele cinci versete din această carte: cea a lui Iosua (v. 29-31), a lui Iosif (v. 32) şi a lui Eleazar (v. 33). Toţi trei au fost îngropaţi în teritoriul alocat tribului lui Iosif. Toţi trei îl slujiseră pe Dumnezeul lor, după cum ei îşi slujiseră patria. Iosua şi Iosif au fost mari izbăvitori în timpul vieţii lor iar Eleazar a fost izbăvitor la moartea sa, deoarece el a fost marele preot şi moartea lui i-a eliberat pe toţi cei care fugiseră în cetăţi de refugiu (20:6). Asemenea cărţilor Geneza şi Deuteronom, Iosua se încheie cu dangătul clopotului morţii ce răsună la capătul vieţii unor oameni mari şi evlavioşi. „Dumnezeu îşi îngroapă lucrătorii, dar îşi continuă lucrarea."

clickbible.org